

**CONCURS JUDEȚEAN DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**  
**„GÂNDURI PRINTRE RÂNDURI”**  
**EDIȚIA I, etapa locală**

**CLASA a VI-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

**SUBIECTUL I (60 puncte)**

„Trăia odată, demult, într-un oraș mare, un ceasornicar bătrân, adică un meșter care face și drege ceasuri deșteptătoare, ceasornice, pendule și ornice cu cuc. Într-o zi, plimbându-se printr-o pădure de la marginea orașului, văzu un ceas aruncat la rădăcina unui stejar. Dar ce ceas? O minune de ceas! Era mare cât un băiat sau o fetiță de patru ani, avea limbile de aur și cifrele de pietre scumpe. [...] Îl privi din față, îl privi din spate, apoi trase cu urechea. Dar ceasul nu făcea tic-tac.

— E stricat, de bună seamă, își spuse meșterul. Am să-l iau eu, am să-l dreg și-o să vestesc în tot orașul, ca acela care l-a pierdut să și-l poată lua.

[...] Cum a ajuns acasă, ceasornicarul s-a pus pe treabă, a desfăcut cutia ceasului și a văzut că ceasul nu făcea tic-tac numai pentru că nu avea pitic. Nu știați? Păi sigur, pe vremea aceea, în fiecare ceas locuia câte un pitic. El era cel care mișca roțile dințate și bătea cu un ciocănel, făcând tic-tac, tic-tic-tac... ehei, nu oricine era în stare să-l vadă! Nu-l puteau vedea decât cei care făcuseră nouăzeci și nouă de fapte bune – și încă și aceia îl vedeau cu mare, cu nespus de mare greutate. Dacă era atât de mic!... [...]

Meșterul văzu, așadar, că ceasul cel minunat nu merge pentru că n-are pitic. [...] Dar ceasornicarul nu se sperie și nici nu se amări. Se potrivea numai bine căci, iată, doar cu o zi în urmă cineva călcase din greșală pe un ceas și – cum cel ce făcuse boroboața era un om mare și gras – ceasul se făcuse praf. Meșterul îl scosese mai mult mort decât viu pe bietul pitic al ceasului, care plângea cu lacrimi uriașe cât o gămălie de ac. Și-l vârase deocamdată într-un sertar. [...]

— Piticuțule – spuse ceasornicarul, deschizând sertarul – ia te uită ce ceas a găsit tata pentru tine...

— Ura-a-a! strigă piticul și, de bucurie, își azvârli căciulița cât colo.

Apoi se grăbi să intre în noua locuință, unde se puse pe treabă de îndată, ciocănind cu multă trageră de inimă și făcând tic-tac, tic-tic-tac, așa cum numai un pitic vrednic poate să facă. [...]

Și măcar că meșterul așezase ceasornicul la vedere în vitrină și dăduse răvaș prin oraș, zilele treceau fără să se ivească păgubașul. Dar, într-o zi, împăratul ieși la plimbare și trecând prin fața dughenei văzu în vitrină ceasul cu limbi de aur și cifre de pietre prețioase. [...] Ei, n-a mai

avut ce face meșterul și i l-a vândut. Iar împăratul a luat ceasul și l-a așezat binișor în sala tronului [...].

Din ziua aceea se petrecu însă un lucru tare ciudat. Primea, de pildă, împăratul pe câte un boier care venea să se plângă că-l necăjesc țăranii. Abia îi spunea împăratul: „Vorbește! Îți dau voie să vorbești o oră...”, că ceasul cu limbi de aur și arăta că ora trecuse! Pleca boierul supărat, fără să apuce să deschidă măcar gura.

Dacă venea însă o văduvă, care îl învinuia pe boier că-i fură și ultima bucățică de pâine, împăratul îi spunea:

— Ei, vorbește și tu! Îți dau voie să vorbești o clipă...

Și iată că după ceasul cu limbi de aur clipa ținea, ținea și nu se mai sfârșea... Pleca văduva numai când spusese tot ce avea pe inimă!

Dacă au văzut așa, s-au strâns boierii într-o zi și s-au dus la împărat.

— Măria Ta, nu se mai poate... Ceasul Măriei Tale ne face viața amară. [...] Nu mai putem trăi de răul lui.

Întâia oară nici n-a vrut să-i asculte împăratul. A doua oară tot așa. A treia oară, l-a chemat pe meșterul ceasornicar pentru a repara ceasul.

[...] (Meșterul) luă așadar ceasul, îl duse acasă și-l desfăcu. Piticul ceasului stătea la datorie; nu dormea, nu căska și ciocănea harnic tic-tac, tic-tic-tac.

— Ce-i, piticuțule? întrebă meșterul. De ce se plânge Măria Sa?

— Meștere, meștere – oftă piticul – ce să fac dacă am o inimă? Inima ține cu oamenii nevoiași și nu-i iubește pe boierii hrăpăreți... Atunci pun ceasul să meargă mai încet sau mai repede, după cum cred eu că-i bine.

Meșterul dădu din cap. Doar avea și el o inimă și-l înțelegea tare bine pe piticul cel inimos! [...] Și, cum se frământa el așa, deodată își aduse aminte că în orașul acela venise cu o zi în urmă un ceasornicar, despre care se zvonea că-i tare priceput. Se duse la el pentru a-i cere sfat.

— Las' pe mine! spuse acesta. [...]

Și, cum era un om rău, care ținea să-l bucure pe împărat, născoci un pitic de fier, atât de iscusit lucrat, încât putea face tot ce făceau și piticii adevărați. La fel ciocănea tic-tac, tic-tic-tac, la fel pune ceasul în mișcare, dar... n-avea inimă.

Tare s-au bucurat boierii și împăratul când li s-a înfățișat ceasul cu limbi de aur și pitic de fier. L-au așezat în sala tronului și de atunci din nou vorbiră boierii câte o oră, iar nevoiașii câte o clipă...

Apoi, îmbătrânind, piticii din ceasornice se mutară rând pe rând în țara poveștilor și în locul lor fură așezați pitici de fier sau arcuri, lanțuri, pendule și cucii.

(Povestea ceasului cu inimă de Vladimir Colin)

### Subiectul I (60 puncte)

#### A.

1. Scrie câte un sinonim pentru următoarele cuvinte din textul suport: *meșter, nevoiași*.

2x3p= 6p

2. Precizează felul adjectivelor (*ceasul cel*) *minunat* și *aruncat* (*ceas aruncat*).

2x3p= 6p

3. Alcătuiește două propoziții în care să demonstrezi omonimia cuvântului *ceas*.

2x3p=6p

4. Selectează trei verbe din text, fiecare la un mod diferit, și indică timpul acestora.

3x2p=6p

5. Precizează funcția sintactică a cuvintelor din text: *pitic* și *ciocănea*.

2x3p=6

#### B.

8. Formulează două idei principale/ secundare din text.

2x3p=6p

9. Precizează modurile de expunere prezente în text.

2x3p=6p

10. Prezintă trăsăturile personajului principal (*ceasornicarul*) din textul suport, în minimum 100 de cuvinte, ilustrând cu secvențe din text.

6p

### SUBIECTUL AL II-LEA (30 puncte)

Scrie un text narativ în minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare care te-a marcat prin atitudinea corectă a celor din jurul tău.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele repere:

- respectarea structurii specifice unei compuneri;
- adecvarea conținutului compunerii la titlul dat, *Lecția de corectitudine*;
- utilizarea a cel puțin două moduri de expunere;
- respectarea normelor de punctuație și de ortografie.
- încadrarea în minimum de cuvinte. (5x6p=30p)

SUCCES!

## BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

-Clasa a VI-a-

### SUBIECTUL I (60 puncte)

1. Scrierea sinonimelor corespunzătoare: (2x3p = 6p)
2. Precizarea felului adjectivelor (2x3p = 6p)
3. Formularea corectă a propozițiilor cu omonime (2x3p = 6p)
4. Transcrierea și identificarea corectă a modurilor verbelor (3x2p = 6p)
5. Precizarea funcției sintactice pentru „pitic” și „ciocănea” (2x3p = 6p)
6. Explicarea corectă a cratimei și a ortografiei din „Măria Ta” (2x3p = 6p)
7. Extragerea corectă a substantivelor și precizarea funcțiilor sintactice (2x3p = 6p)
8. Formularea a două idei principale/secundare din text (2x3p = 6p)
9. Identificarea corectă a modurilor de expunere (2x3p = 6p)
10. Caracterizarea personajului principal cu exemple relevante (6p)

### SUBIECTUL AL II-LEA (30 puncte)

- Respectarea structurii specifice unei compuneri (6p)
- Adecvarea conținutului compunerii la titlul dat, *Lecția de corectitudine* (6p)
- Utilizarea a cel puțin două moduri de expunere (6p)
- Folosirea a patru figuri de stil studiate (6p)
- Surprinderea temei într-o manieră personală (6p)

+ 10 puncte din oficiu pentru întreg testul.

*Pop Cozac-Sorina, Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Jibou*